

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від 15 вересня 2021 року

№ 96/2

Про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пільг з оплати проїзду та деяких інших пільг (реєстр. № **5651** від 11.06.2021), проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо пільг з проїзду та деяких інших пільг (реєстр. № **5651-1** від 25.06.2021), проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пільг з оплати проїзду та деяких інших пільг (реєстр. № **5651-2** від 25.06.2021) та проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пільг з оплати проїзду та деяких інших пільг (реєстр. № **5651-3** від 29.06.2021)

Розглянувши проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пільг з оплати проїзду та деяких інших пільг (реєстр. № **5651** від 11.06.2021), внесений Кабінетом Міністрів України, проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо пільг з проїзду та деяких інших пільг (реєстр. № **5651-1** від 25.06.2021), внесений народними депутатами України Королевською Н.Ю., Морозом В.В., Гнатенком В.С. та Солодом Ю.В., проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пільг з оплати проїзду та деяких інших пільг (реєстр. № **5651-2** від 25.06.2021), внесений народними депутатами України Устіною О.Ю., Клименко Ю.Л., Стефанишиною О.А. та іншими народними депутатами України, та проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пільг з

оплати проїзду та деяких інших пільг (реєстр. № **5651-3** від 29.06.2021), внесений народними депутатами України Тимошенко Ю.В. та Цимбалюком М.М., Комітет відповідно до предметів відання відмічає.

Як наведено в пояснювальній записці, метою законопроекту реєстр. № **5651** є врегулювання питання надання пільг з оплати проїзду та деяких інших пільг окремим категоріям громадян у грошовій формі шляхом делегування органам місцевого самоврядування повноважень щодо визначення порядку надання і розмірів грошової компенсації.

Законопроектом реєстр. № 5651 пропонується внести зміни, зокрема, до закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”, якими передбачається, що пільги з оплати проїзду та інші надаються на підставі відповідних рішень органів місцевого самоврядування і виплачуються у визначеному ними порядку та розмірах у формі грошової компенсації, що сприятиме адресності надання пільг виходячи зі спроможності місцевих бюджетів.

На думку суб'єкта права законодавчої ініціативи, прийняття цього законопроекту реєстр. № 5651 дозволить окремим категоріям громадян, які мають право на пільги з оплати проїзду та не користуються ними, отримати кошти грошової компенсації за невикористану пільгу з оплати проїзду, а окремим категоріям громадян, які мають право на пільги з оплати проїзду та інші пільги та користуються ними, забезпечити реалізацію права на пільги з оплати проїзду та інші пільги у формі грошової компенсації.

Комітет відмічає, що у законопроекті реєстр. № 5651 пропонується надання грошової компенсації за пільги здійснювати за рахунок місцевих бюджетів. Вважаємо, що такий підхід передбачає встановлення залежності змісту та обсягу прав громадян від обсягу наявних фінансових ресурсів місцевих бюджетів, містить ризик невідповідності розміру компенсації реальним потребам тих чи інших категорій громадян у відповідних послугах, дискримінації пільгових категорій громадян за розміром компенсації в залежності від платоспроможності відповідного місцевого бюджету.

Комітет звертає увагу, що відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» посвідчення "Учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС" та "Потерпілий від Чорнобильської катастрофи" є документами, що підтверджують статус громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та надають право користування пільгами, встановленими цим Законом.

Комітет вважає, що надання зазначеної грошової компенсації за пільги з оплати проїзду можливе тільки за умови віднесення їх до захищених статей Державного бюджету України у визначених Кабінетом Міністрів України порядку і розмірах, адже в іншому випадку це призведе до втрати цих пільг громадянами, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Законопроектом реєстр. № **5651-1** на відміну від основного законопроекту пропонується відновити скасовані та обмежені Законом України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28.12.2014 № 76-VIII пільги з проїзду осіб з

інвалідністю, у тому числі дітей з інвалідністю, дітей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, ветеранів праці, інших відповідних категорій тощо. Крім цього, у проекті пропонується скасувати положення про обмеження пільг рівнем доходу, які сьогодні встановлені для учасників війни, осіб, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, колишніх в'язнів концентраційних таборів, гетто та інших місць примусового тримання та для деяких інших відповідних категорій населення.

Головними відмінностями законопроекту реєстр. № **5651-2** від основного законопроекту є те, що у поданому проекті передбачається, що пільги щодо проїзду на транспорті та деякі інші пільги «надаються відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 97 Бюджетного кодексу України у визначених Кабінетом Міністрів України порядку і розмірах». В той час, як згідно з законопроектом реєстр. № 5651, зазначені пільги надаються «на підставі відповідних рішень органів місцевого самоврядування, військово-цивільних адміністрацій у визначених ними порядку та розмірах у формі грошової компенсації». Крім цього, у поданому проекті врегульовується порядок видачі електронного квитка особам, які мають право на пільги щодо проїзду на транспорті, у разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду.

Законопроектом реєстр. № **5651-3** на відміну від основного законопроекту передбачається, що пільги надаються за рахунок видатків державного бюджету з урахуванням відповідних пропозицій органів місцевого самоврядування та військово-цивільних адміністрацій у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України. Крім цього, у проекті передбачено надання окремим категоріям громадян нових пільг, зокрема, громадянам, віднесеним до категорії I осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, військових навчань із застосуванням ядерної зброї, для встановлення пільг і компенсацій надається «80-процентна знижка плати за користування житлом (квартирної плати, плати за управління багатоквартирними будинками), комунальними послугами (газ, електрична і теплова енергія, водопостачання, водовідведення та інші послуги) у межах середніх норм споживання, передбачених законом, телефоном (абонентна плата, оплата послуг електрозв'язку за місцеві телефонні розмови з квартирних телефонів при посекундному обліку їх тривалості)» (зміни до абз. 1 п. 11 ч. 1 ст. 20 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»).

Адміністрація Державної прикордонної служби України підтримує законопроекти реєстр. №№ 5651, 5651-1, 5651-2, 5651-3.

Міністерство фінансів України підтримує законопроект реєстр. № 5651 та у своєму експертному висновку зазначає, що реалізація положень законопроекту не впливатиме на показники Державного бюджету України та не потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету України.

Міністерство фінансів України не підтримує законопроекти реєстр. №№ 5651-1, 5651-2, 5651-3 та висловлює зауваження та пропозиції.

Комітет зазначає, що до законопроектів реєстр. №№ 5651, 5651-1, 5651-2, 5651-3 необхідно надати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи

відповідні розрахунки) відповідно до вимог частини 1 статті 27 Бюджетного кодексу України, а також пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Головне науково-експертне управління Верховної Ради України у своїх висновках до законопроектів реєстр. №№ 5651, 5651-1, 5651-2, 5651-3 висловлює зауваження та пропозиції, зокрема звертає увагу на доцільність комплексного перегляду усього механізму забезпечення соціальними гарантіями з огляду на недоліки його функціонування, а не внесення до нього змін, які стосуються окремих елементів цього механізму, як це пропонується у законопроектах. Визначення умов соціальної підтримки окремих категорій громадян необхідно здійснювати в рамках єдиного порядку зі встановленням загальних критеріїв її надання, а не за окремими категоріями без з'ясування їх реальних потреб.

Враховуючи зауваження ГНЕУ, Комітет висловлює позицію щодо недоцільності зміни порядку пільгового проїзду для громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

За підсумками розгляду законопроекту Комітет **в и р і ш и в:**

1. Рекомендувати Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів врахувати пропозиції Комітету, висловлені в мотивувальній частині до законопроектів реєстр. №№ 5651, 5651-1, 5651-2, 5651-3, зокрема, стосовно недоцільності зміни порядку пільгового проїзду для громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та самостійно визначитися щодо того, який із законопроектів взяти за основу.

2. Рішення Комітету направити до Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: БОНДАРЕНКО ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000764A4D00FD673202
Дійсний до: 09.04.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-15/08-2021/287127 від 15.09.2021

641362